

Sterke Staten: Gewoon Doen

Het proces van moties en amendementen

Aanleiding, doel en afbakening

Vanuit de Provinciale Staten is de wens gekomen om kritisch te kijken naar het proces rondom het indienen en uitwisselen van moties en amendementen en daarmee ook naar het proces rondom het adviseren over moties en amendementen door de Statengriffie en ambtelijke organisatie. De input uit de Stranddagen en het Statenbesluit "Sterke Staten Gewoon Doen" vormen hierbij het uitgangspunt. In deze notitie wordt de huidige situatie van het indienen en uitwisselen van moties en amendementen geschetst en opgehaalde wensbeelden weergegeven. Vervolgens wordt gepoogd om een verschil tussen beide te overbruggen.

Huidige situatie

Het Reglement van Orde stelt dat ieder Statenlid tijdens zijn/haar woordvoering in de Statenvergadering de mogelijkheid heeft om moties en amendementen betreffende het onderwerp op de agenda in te dienen. Alhoewel dit het officiële moment is om moties en amendementen in te dienen, worden deze meestal voorafgaand aan de Statenvergadering gedeeld door het desbetreffende Statenlid/commissielid met de Statengriffie en/of de rest van de Staten- en commissieleden. Hier is geen aanlevertermijn aan verbonden maar er wordt naar gestreefd om moties en amendementen tijdig voor de aanvang van de Statenvergadering uit te wisselen of reeds aan te kondigen in een commissievergadering. De moties en amendementen worden zowel via e-mail (door Staten- en commissieleden zelf of door de Statengriffie) als via het Stateninformatiesysteem (door de Statengriffie) gedeeld. Los van het officiële indieningsmoment van moties en amendementen tijdens de Statenvergadering, is het proces rondom moties en amendementen gebaseerd op een geïnternaliseerde cultuur welke onderhevig is aan Staten- en commissielid eigen motivatie. Deze kan dus sterk verschillen van tijd tot tijd en per persoon. Daarbij wisselen Staten- en commissieleden soms direct van gedachten met ambtenaren/de Statengriffie over de haalbaarheid van hun moties of amendementen. Ook wordt de Statengriffie soms gevraagd hun moties en amendementen voor te leggen aan betrokken ambtenaren. Hier is geen vastgelegd proces voor.

Onvoldoende tijd en onrust

Het voorstel Sterke Staten Gewoon Doen stelt dat de Staten van Utrecht "slagvaardig en actief", "transparant en benaderbaar voor de wereld buiten het provinciehuis" willen zijn terwijl zij "onderling samenwerken en de verbinding zoeken". De huidige cultuur rondom het proces moties en amendementen past niet goed binnen dit streven. In het voorstel staat beschreven dat fracties elkaar vaak verrassen "door op het laatste moment nog met moties en amendementen te komen. Dat staat een goede, inhoudelijke weging daarvan in de weg, laat staan dat het tot een scherp politiek debat kan komen.". Als input tijdens de Stranddagen werd gegeven dat moties en amendementen vaak "te elfder ure" ingediend worden. Het gevolg is dat er onvoldoende tijd is voor verdieping en afstemming en voor het vinden van draagvlak voor een motie of amendement. Het komt met enige regelmaat voor dat fracties tijdens de Statenvergadering aangeven het daardoor lastig vinden om tot een stemmingsbesluit te komen. Bovendien brengt dit ongewilde onrust met zich mee tijdens de Statenvergaderingen.

Alhoewel direct contact tussen Staten- en commissieleden en ambtenaren over moties en amendementen wordt aangemoedigd, is er nog onduidelijkheid over de manier waarop en binnen welke termijn ambtelijk- of griffieadvies verkregen kan worden. Ook kan een goed advies niet gewaarborgd worden omdat er geen aanlevertermijn aan verbonden is, en er soms voor sommige moties en amendementen op het laatste moment advies wordt gevraagd.

Wensen

Om bij te kunnen dragen aan de missie uit het voorstel Sterke Staten Gewoon Doen is het wenselijk dat het proces rondom het indienen en uitwisselen van moties en amendementen geoptimaliseerd wordt. Idealiter kunnen Staten- en commissieleden

- zich voldoende verdiepen in de context en inhoud van een concept-motie of -amendement,
- tijdig op zoek gaan naar steun voor een concept-motie of -amendement (en daarbij tijd hebben voor afstemming met andere fracties)
- de Statengriffie en/of ambtenaren vragen om advies over een concept-motie of -amendement

- een concept-motie of -amendement desgevraagd aanpassen

Bij deze wensen past dat Staten- en commissieleden er naar streven zo tijdig mogelijk in de vergadercyclus en het besluitvormingsproces aangeven een motie of amendement te overwegen. Daardoor komt de onderlinge discussie en het steun zoeken op tijd op gang.

Daarnaast is de wens om te kijken of het mogelijk is om eenvoudiger samen te werken aan een motie of amendement in een digitale omgeving.

Een vernieuwd proces

Het optimaliseren van proces rondom moties en amendementen worden enigszins gelimiteerd door de regel dat moties en amendementen tot het laatste moment in de Statenvergadering mogen worden ingediend. Er kan daardoor geen echte harde deadline gehanteerd worden voor het aanleveren van moties en amendementen (m.u.v. actualiteitenmoties). Deze opzet betreft dan ook meer een 'cultuurverandering' waarbij Staten- en commissieleden gemotiveerd zullen moeten worden om op tijd moties en amendementen te overwegen, op te stellen, uit te wisselen en in te dienen.

De grootste winst valt te behalen bij het helder structureren van het motie en amendementen proces. Het idee is dan ook om op basis van het BOB-model het als volgt aan te pakken:

Beeldvorming dag 1

1e woensdag van de cyclus.

Oordeelsdagen

2^e en 3e woensdag van de cyclus.

In commissies worden bij voorkeur al moties en amendementen aangekondigd.

Beeldvorming dag 2

4^e woensdag van de cyclus

- Op deze woensdag voorafgaand aan de PS-vergadering wordt om **12.00 uur** een officieuze 'deadline' gehanteerd voor het inleveren van concept-moties en -amendementen bij de Statengriffie (mailbox). Deze 'deadline' wordt vroegtijdig aangekondigd in het Statenjournaal en de voorzittersmail.
- Rond **13:00 uur** geeft de Statengriffie het sein dat alle concept-moties en -amendementen op het **Stateninformatiesysteem** staan. Dit wordt aangekondigd per mail. Daarnaast zal de griffie deze concept moties en -amendementen ook overzichtelijk in **Teams** zetten (Word-bestanden) zodat daar, als daar behoefte aan is, digitaal samengewerkt kan worden aan een concept-motie of -amendement. De penvoering blijft hierbij bij de initiatiefnemer.
- Staten- en commissieleden krijgen **desgevraagd ambtelijk- en/of griffieadvies** over hun concept-moties en -amendementen die voor 12.00 uur zijn ingeleverd. Deze adviezen volgen bij voorkeur vóór het weekend, maar uiterlijk de maandag voor de Statenvergadering. De concept-moties en -amendementen die later zijn aangeleverd kunnen ook ambtelijk- en/of griffieadvies ontvangen, maar er kan dan niet worden gegarandeerd dat dit op tijd komt. Ook worden deze later aangeleverde concept-moties of -amendementen niet meer op Teams geplaatst.

*Concept-moties en -amendementen worden voor het overzicht **altijd** bij de griffie ingeleverd. Concept-moties en -amendementen worden **niet** door de opsteller los verstuurd naar alle Staten- en commissieleden.*

Kortom het grote voordeel van het tijdig inleveren van concept-moties en -amendementen is de tijd en ruimte die er is om met andere fracties (al dan niet digitaal) af te stemmen en de mogelijkheid om een ambtelijk en/of griffieadvies te ontvangen.

Tot aan de Provinciale Statenvergadering

- Nagezonden concept-moties en -amendementen, extra indieners of eventuele wijzigingen zal de Statengriffie zo snel mogelijk verwerken op het Stateninformatiesysteem.

- Eén keer per dag tot aan de PS-vergadering zullen alle Statenleden en fracties geattendeerd worden op toevoegingen of wijzigingen m.b.t. de concept moties en -amendementen per mail.

*Gewijzigde concept-moties en -amendementen worden voor het overzicht **altijd** bij de griffie ingeleverd en **niet** door de opsteller los verstuurd naar alle Staten- en commissieleden.*

Besluitvorming: de Provinciale Statenvergadering

5^e woensdag

- Officieel indienen van moties en amendementen tijdens de PS-vergadering